

MAKTABGACHA

MAKTABGACHA VA

MAKTAB TA'LIMI bo'limi tasarrufidagi

___-maktabgacha ta'lim tashkiloti

Kishi _____ tarbiyachisi

_____ning

“_____ resurslarini asrash”

_____ mavzusida tayyorlagan

MAKTABGACHA TA'LIMI VAZIRLIGI

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI VAZIRLIGI

veb-saytimiz: Zokirjon.com

Zokirjon.com veb-sayti orqali o'zingiz uchun kerakli ma'lumotlarni yuklab oling.

Zokirjon Admin bilan

+99891-328-88-38 nomerga telegramdan yozishingiz yoki telegramdan jek567 izlab telegramdan yozishingiz so'raladi.

Telegramda murojaatingizga o'z vaqtida javob beriladi.

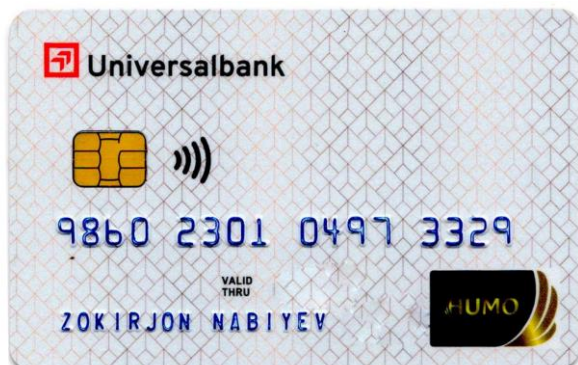
Maktabgacha ta'lim tashkilotlari tayyorlov 6-7 yosh guruhi tarbiyalanuvchilari uchun Suv resurslarini tejash, Ekologik tarbiya va Gigiyena madaniyatini shakllantirishga qaratilgan "Suvni asraymiz - kelajakni asraymiz" shiori ostidagi oylik tadbirlarni tashkil etish va o'tkazish bo'yicha mashg'ulotlar va tadbirlar ishlanmasini asl holda olish uchun telegramdan yozing

Telegram kanalimiz:

@maktabgacha_tt

To'lov uchun: HUMO 9860230104973329

Plastik egasi Nabiyev Zokirjon

DIQQAT!!!

Bu hujjatni hech kimga tarqatmaslik sharti bilan olishingiz mumkin.

Sizga bu **OMONAT** qilib beriladi.

To'liq holda olganingizdan so'ng:

Faqat o'zingiz uchun foydalaning.

Hech kimga bermang hattoki eng yaqin insoningizga ham.

Internet veb-saytlarga joylamang.

Telegram orqali kanal va gruppalarga tarqatmang.

***OMONATGA HIYONAT
QILMANG.***

Online kompyuter xizmatlari

O'zbek va rus bog'chalari uchun
Buyurtma asosida

MTT direktori, **direktor o'rinbosari**, MTT psixologi, **defektologi**,
musiqah rahbari, **jismoniy tarbiya yo'riqchisi**, MTT hamshirasi,
XIBDO' va **tarbiyachilar** uchun:

testlar, **to'garaklar**, **bayram tadbir senariylari**, **ochiq faoliyat**
ishlanmalar va slaydlar (taqdimotlar), **refetarlar**, **mustaqil ishlar**,
ko'rgazma va tarqatmalar, **faxriy yorliq**, **diplom**, **tashakkurnomalar**
va boshqa hujjatlarni tayyorlab beramiz.

Tel:91669-34-74 **Telegramdan: @talimxizmatlar** izlab toping.

Подготавливаем для **директора МТТ**, **заместителя директора**,
психолога МТТ, **дефектолога**, **музыкального руководителя**,
инструктора по физической культуре, **медсестры МТТ**, **ХИБДО** и
воспитателей:

тесты, **кружки**, **сценарии праздничных мероприятий**, **разработки**
открытых занятий и слайды (презентации), **рефераты**,
самостоятельные работы, **выставки и раздаточные материалы**,
почётные грамоты, **дипломы**, **благодарственные письма** и другие
документы.

Тел: 91669-34-74 **Telegram: @talimxizmatlar** (найдите по поиску)

Faoliyat mavzusi: Suv resurslarini asrash

MAQSAD: Bolalarni suv resurslarining ahamiyati (ichish, yuvinish, o‘simliklarni sug‘orish, hayvonlarga berish, tabiatni saqlash) bilan tanishtirish, suvni tejash va asrash ko‘nikmalarini shakllantirish. Tasvirmachilik orqali bolalarning diqqati, mayda motorikasi, xotira va ijodiy ifoda qobiliyatini rivojlantirish. Bolalarni suv resurslarini asrashni kundalik odatga aylantirish, sabab-oqibat munosabatini tushunish (suvni behuda to‘kish – tabiatga zarar) va mas’uliyatni o‘zlashtirish.

E‘TIBORGA MOLIK JIHATI: Bolalar suv resurslarining cheklanganligini va uni asrash zarurligini tushunadilar. Ular suvni tejashning amaliy usullarini (sug‘orish, yuvish, mayda suvni ishlatish, yomg‘ir suvidan foydalanish) o‘rganadilar. Tasvirmachilik orqali suv aylanishi, suvning foydalari va tejash usullarini nodalash orqali mantiqiy fikrlash, xotira va ekologik mas’uliyatni o‘zlashtiradilar. Bolalar o‘z rasmlarini ko‘rsatib, boshqalarga o‘z fikrini namoyon qilish imkoniyatiga ega bo‘ladilar. Suvni tejash ahamiyati va tabiatga mas’uliyat shakllanadi.

KERAKLI QO‘Z VA MATERIALLAR: Plastmassa idishlar yoki kichik idishlar, mayda suv, suv tomchisi, daryo, ko‘l, yomg‘ir namlari, suv aylanishi sxemasi (soddalashtirilgan), videolavha yoki rasmlar (suv resurslari va tejash usullari), rangli qalamlar, flomasterlar, rangli qog‘oz varaqlar, qaychi (xavfsiz), yelim, stikerlar (suv resurslari, kranni, gul, hayvon, daryo), namuna plakatlar, bolalar chizgan rasmlari uchun ko‘rgazma joyi, she‘r va topishmoq matnlari, plastmassa idishlar (ijodiy ishlar uchun), musiqa (harakatli o‘yinlar uchun).

TARBIYACHI: Bolalar doira bo‘lib turib oladilar. Endi bolalar kichkina mashq qilib olamiz. Qo‘llarimizni oldinga cho‘zamiz – suv oqayotgandek,

pastga tushiramiz – suvni tejaymiz. Harakat qilamiz va suv resurslarini asraymiz!

Suv oqayotgandek, suvni tejaymiz...

Bolalar: Qo‘llarini oldinga cho‘zib, suv oqish harakatini o‘qiydilar, keyin pastga tushirib, suvni tejash harakatini qiladilar.

Suv – hayot manbai, uni asraymiz...

Bolalar: Qo‘llarini yurak oldiga qo‘yib, suvni asrayish harakatini qiladilar.

Guruhga “Quruq Tomchi” (haf a holda) o‘qitish uchun tayyorlangan.

Tarbiyachi: Salom Quruq Tomchi, nima baxtga ko‘rsanasan? Nega bunchalik qurigan ko‘rinasan?

Quruq Tomchi: Salom bolalar, men Quruq Tomchiman. Ba’zi odamlar suvni behuda to‘kadilar, kranni qoldiradilar. Shuning uchun men va mening do‘stlarim qurib qolamiz. Men afaman. Suv – bizning hayotimiz, lekin uni asraymiz.

Tarbiyachi: Bolalar, bolalar, Quruq Tomchiga achinyapsizlarmi? Kelinglar, uni ko‘rsatish uchun suv resurslarini asrash qoidalarini o‘rganamiz. Rasmda chizamiz! Suvni tejash – tabiatni asrashning yo‘li!

Topishmoq (1):

Kiyma smon beradi, yerga tushib hayot beradi.

Ichamiz, o‘simliklarga beramiz.

Quruqlik – qurib qolamiz.

Quruqlik? – Suv!

Barakalla bolajonlar! Bu suv edi. Suv – hayot manbai, uni asrash – bizning burchimiz!

Yana bir topishmoq (2):

Oq bulutdan tushadi, yerda oqadi.

Daryoga aylanadi, dengizga boradi.

Uni tejaymiz – kelajak uchun saqlaymiz.

Bu nima? – Yomg‘ir suvi / Suv aylanishi!

To‘g‘ri! Suv doim aylanishda – uni tejash kelajak uchun!

Guruh xonasiga “Suv bobo” (quvnoq holda) kirib keladi.

Suv bobo:

Salom bolalar! Men Suv boboman.

Men har doim suvni asrayman.

Kranni yopaman, oz miqdorda suv ishlataman.

Yomg‘ir suvidan foydalanaman, daryoni toza saqlayman.

Suv – eng katta ne‘mat, uni asrash kelajak uchun!

Tarbiyachi: Suv bobo, bolalar, suvni asrash qoidalarini batafsil tushuntirsangiz. Nima uchun suvni tejash muhim?

Suv bobo (batafsil 6 qoida) Bolalar, suv resurslarini asrashning 6 ta muhim qoidasi bo‘lib: 1. Kranni qo‘ymaslik – har doim yopish (suvni bekorga oqizmaslik). 2. Oz miqdorda suv ishlatish (chayishda, yuvinishda). 3. Yomg‘ir suvidan foydalanish (gullarga sug‘orish uchun). 4. Suvni iflos qilmash (yo, ko‘l, yer osti suvlarini toza saqlash). 5. Suvni qaytadan foydalanish (masalan, yuvinish suvidan gul sug‘orish uchun). 6. Bosqinchi o‘rmon bo‘lish va suvni tejashga chorlash. Suv – cheklangan resurs. Masak, kelajakda suv tanqisligi yuzaga keladi. Suvni asrash bizni va o‘zimizni asrashdir!

Tarbiyachi: Endi eng qiziqarli qism – rasm chizish! Suv bobo sizlarga suv resurslarini asrash rasmlarini ko‘rsatadi. Sizlar diqqat bilan kuzatasizlar va keyin o‘z rasmingizni chizasiz. Masalan: birinchi guruh – “Kranni yopish

va suvni tejash” rasmini chizadi, ikkinchi guruh – “Yomg‘ir suvidan foydalanish” rasmini chizadi, uchinchi guruh – “Daryo va ko‘lni toza saqlash” rasmini chizadi, to‘rtinchi guruh – “Suv aylanishi” rasmini chizadi. Har bir bola o‘z rasmini chiroyli qilib chizib, keyin hammaga ko‘rsatib, “Bu mening rasmlarimda suv resurslarini asrash qoidasi ko‘rsatilgan!” deb gapiradi. Rasmlar maxsus ko‘rgazma joyiga qo‘yiladi.

Amaliy faoliyat (rasm chizish – batafsil): Bolalar guruhlarga ko‘rgazmali materiallarni (suv resurslarini asrash rasmlari va boshqalarni) diqqat bilan kuzatadilar. Keyin o‘z rasmlarini chizish uchun tarbiyachi har bir bolaga yordam beradi: “Bu qanday qoida? Qanday qanday ushlaysan? Ranglarni qanday tanlaysan? Qanday daryo, ko‘l yoki daryo?” Har bir bola o‘z rasmini tugatgach, tarbiyachi rasmlarimda ... qoidasi ko‘rsatilgan. Men uni har doim ko‘rib qolaman” deb gapiradi. Rasmlar ko‘rgazmada bir joyga yig‘iladi va bolalar ularni maqtaydilar.

Tarbiyachi: Bolalar, sizlarning “Suvni tejash va uning asrash” haqida qisqa hikoyani aytib berishingizda kichkina bola bor edi. U suvni behuda to‘kardi, kranini qurib qoldirdi. Bir kuni qishloqqa suv kamayib, quduqlar quridi. Bola tushib: “Suvni tejamasam, hamma narsa qurib qoladi!” O‘sha kundan beri har doim suvni tejaydi va boshqalarga ham o‘rgatadi. Endi sizning qishloq‘ida suv yetarli va tabiat yashil.

Bolalar “Suv resurslarini asrash” she’rini aytib beradilar:

Suvni tejash kranini yopaman,
Suvni tejash quduqlarini foydalanaman,
Daryo va ko‘lni toza saqlayman,
Suvni ifloslantirmayman,
Suv resurslarini asrayman!

Barakalla bolajonlar! Sizlar juda yaxshi she'r aytib berdingizlar.

Tarbiyachi: Endi “To‘g‘ri qilamiz” o‘yinini o‘ynaymiz. Men sizlarga harakatlarni yoki rasmlarni ko‘rsataman (masalan: kranni ochiq qoldirish, kranni yopish, suvni behuda to‘kish, suvni tejash, daryoni ifloslantirish, daryoni toza saqlash). Sizlar “To‘g‘ri!” yoki “Noto‘g‘ri!” deb aytasizlar va nima qilish kerakligini tushuntirasizlar. G‘olib – eng faol va to‘g‘ri javob bergan bola bo‘ladi!

Bolalar o‘yinni juda faol va quvnoq o‘ynaydilar. Har bir bola o‘z fikrini aytadi.

Tarbiyachi: Barakalla bolajonlar! Bugun sizlar suv resurslarini asrash qoidalarini yaxshi o‘rgandingiz. Endi har doim kranni yopib, suvni tejab, yomg‘ir suvidan foydalanib, daryo va ko‘llarni toza saqlab suv resurslarini asraysizlar. Sizlar chiroyli rasmlar chizdingiz va ularni ko‘rgazmaga qo‘ydingiz. Keyingi safar ham shunday qiziqarli mashg‘ulotlar o‘tkazamiz!

Bolalar o‘z rasmlarini ko‘rgazmada ko‘radilar, bir-birlarini maqtaydilar va “Mening rasmlarim eng chiroyli!” deb quvonadilar.

Uyga vazifa: Ota-onalar bilan uyda suv resurslarini asrash qoidalarini mashq qilish (kranni yopish, suvni tejash, yomg‘ir suvidan foydalanish) va “Suv resurslarini asrash” rasmini uyda ham chizib keltirish. Rasmingizni nima uchun shunday chizganingizni tushuntirish.

SUVNI TEJANG!

Har bir tomchi qadrli!

Kranni yopish — suvni asrash!

Stakanda tish yuvamiz, suvni tejaymiz!

Zarur miqdorda foydalanamiz!

1.

Kranni mahkam yoping.

Foydalanmaganda kranni mahkam yoping. Har tomchi muhim!

2.

Suvni bekorga oqizmang

Keraksiz oqayotgan suv — bekorga ketayotgan boyligimiz!

3.

Zaruratda foydalaning

Faqat zarur miqdorda ishlating. Suvni tejash — kelajakni asrash!

SUV — HAYOT MANBAI!

Suvni asraymiz · Tabiyatni asraymiz · Kelajakni asraymiz!

SUV MANBALARINI ASRAYLIK!

Toza suv — sog'lom hayot

1.

Chiqindini suvga tashlamang

HAYOT

Sohillarni ozoda saqlang

TABIAT — BIZNING UYIMIZ

3.

Tabiatni birligida asrang

BUGUN ASRASAK — ERTAGA BARQA ETADI

TOZA SUV — PORLOQ KELAJAK!

HAR BIR TOMCHI QADRLI!

Suvni asraylik, kelajakni saqlaylik

Har bir tomchi – hayot!
Uni asraylik!

1. Oqayotgan kranni tuzating

Siz ko'rgan har bir siz
turgan kranni ka...
xabar bering. F...
yord...

2. Suvdan

ni foydalangandan so'ng
...ing, ortiqcha suvni
...rof qilmang. Har tomchi
muhim!

3. Boshqalarga ham o'rnak bo'ling

Do'stlaringiz, oilangiz va
qo'shnilaringizga suvni
asrash muhimligini
ayting va o'zingiz
amal qiling.

Tabiatni asraymiz

Kelajak uchun mas'ulmiz

Tejamkorlik – foyda keltiradi

Suvni asrash – vatanparvarlik

TEJAMKORLIK – KATTA FOYDA!

SUVNI TEJAB SUG'ORING!

O'simlik ham, suv ham qadrlidir

ME'YORIDA
SUG'ORILGAN
- SOG'LOM
O'SIMLIK!

HAR BIR TOMCHI
QADRLI!

1. O'simlikni me'yorida sug'oring

Me'yorida suv berish o'simlikni sog'lom o'sishiga yordam beradi.

ildiz suvni is...

2. Ertalab kech...

...ki kechqurun berish suvning bug'lanishini kamaytiradi va o'simlikka foydali.

Kunduzi issiqda suv bug'lanib ketadi, o'simlikka yetmaydi.

3. Suvni bekorga oqizmang

Kerak bo'lmasa, kranni yoping. Suvni asrang!

Ochiq kran — ko'p suv isrofi demak!

Har bir tomchi hayot manbai!

Sog'lom o'simlik — bizning kelajagimiz!

Suvni asraylik, tabiatni asraylik!

Birgalikda yaxshilik qilaylik!

SUVNI ASRASH — TABIATNI ASRASH!

ARIQ VA KANALLARNI

ASRAYLIK

Suv yo'llari – hayot yo'llari

TOZA SUV –
SOG'LOM HAYOT!

2.

Suv yo'lini
to'smang

3.

Tozalik
ishlarida
qatnashing

Suvni asra —
kelajakni asra!

Tozalik —
barchamizga
farz!

Birgalikda
qilsak —
yutuq katta!

TOZA ARIQ — FAYZLI HAYOT!

SUV — KELAJAK BOYLI GI!

Uni bugun asraylik

Har bir tomchi — hayot!
Har bir harakat — kelajak!

Kerak miqdorda oling, kerak bo'lmasa jo'mrakni yoping!

1

Asraylik qoldirmang

Faqat kerakli miqdorda suv oling. Jo'mrakni ochiq qoldirmang. Har bir tomchi qadrlil!

2

Toza saqlang

Suv havzalarini ifloslantirmang. Chiqindini o'z joyiga tashlang. Toza suv — sog'lom hayot!

3

Asrab-avaylang

Tabiatni asrang: daraxt eking, yashillikni ko'paytiring. Tabiat — suvning do'sti!

Suv — hayot manbai!

Oilamiz, jamiyatimiz va kelajak avlodlarimiz uchun asraylik!

Bugun asrash — ertaga farovon kelajak!

Kichik harakatlar — katta o'zgarishlar sari!

SUVNI ASRAGAN — HAYOTNI ASRAGAN!